

Een artist's impression van de Zaca 115, die momenteel wordt afgebouwd bij Ridas Yacht in Tallin, Estland. Het 35 meter aluminium zeiljacht was aanvankelijk in aanbouw bij Acico Yachts in Enkhuizen, dat vorig jaar failliet werd verklaard.

Ontwerper Olivier van Meer, gevormd door de zee en schepen

Klassieke lijnen, maar moderne techniek

Sinds Olivier van Meer zich medio jaren tachtig vestigde als zelfstandig ontwerper, vaart hij een eigen koers. Het heeft een rijk oeuvre opgeleverd, met onderscheidende schepen. Klassieke lijnen vormen een rode draad in zijn werk. Maar hij schuwt moderne ontwerpen en hedendaagse materialen en technologieën allerminst.

"Méér paplepel kun je niet krijgen", glimlacht ontwerper Olivier van Meer, gevraagd naar zijn achtergrond. "Ik ben geboren en getogen aan boord van het zeilschip van mijn ouders. Zij maakten lange reizen en dan kreeg ik les van mijn moeder. Als je zo intensief rondvaart, raak je vanzelf geïnspireerd door wat je ziet. Ik tekende altijd bootjes, ontwikkelde een drang naar creatie en een belangstelling voor vormgeving en techniek. Dat heb ik niet van vreemden; mijn moeder is heel artistiek, mijn vader was een technet met

patenten op zijn naam en mijn grootvader was architect. Toen ik de zeevaartschool had afgerond, was ik de jongste stuurman en de jongste kapitein van Nederland ooit. Alles wat met schepen en zee te maken heeft, is voor mij logisch, ik ben erdoor gevormd." Van Meer noemt zich autodidact, ook al volgde hij een opleiding van het Amerikaanse Yacht Design Institute. Zijn ontwerpwerk begon op een organische manier. "Ik voer als charterschipper en kon mensen goed uitleggen hoe zij hun schip

sneller konden maken. Vervolgens kreeg ik de vraag of ik zeilplannen wilde tekenen en gaandeweg was ik aan het tekenen tegen betaling. Naarmate dat werk serieuzer werd, had ik een sparringpartner nodig en die vond ik in scheepsconstructeur Klaas Huizinga. Inmiddels werken we ruim dertig jaar samen."

Uitgesproken lijnen

In 1985 ging Van Meer officieel van start met zijn ontwerp bureau. Toen hij in de jaren 90 de Goodvaer presenteerde, trok dat schip de nodige aandacht. Een motorjacht met uitgesproken lijnen en een stuurhuis met rechtopstaande, rondlopende ramen. Van Meer: "Het was een spectaculair ontwerp, dat óf werd

De Wolfhound, een 19,55 meter lange klassiek gelijkende schoener van composiet, in Engeland gebouwd, is dit jaar in de prijzen gevallen.

gewaardeerd óf verguisd. Ik was er te vroeg mee; pas jaren later werd deze vormgeving mainstream. Van een ander ontwerp met een vergelijkbare stijl, de Goeree, zijn er veel gebouwd."

Nog meer bekendheid leverde de Puffin op. "Een dergelijk concept was er destijds nog niet: een stoere zeilkotter, waarmee je ook kunt droogvallen, voorzien van een deksalon met uitzicht rondom." In 22 jaar tijd zijn er circa vijftig Puffins gebouwd, aanvankelijk in staal, maar later ook in aluminium en composiet.

'Huismerken'

'Huismerken' of 'huiswijnen' noemt Van Meer zijn

Goodvaer, Goeree en Puffin. Ontwerpen

die hij zelf bedacht, zonder opdrachtgever. Ook de Zaca hoort daar bij, al ontstond die op een andere manier. Een klant wilde de voormalige schoener van Errol Flynn

kopen, maar Van Meer weerhield hem daarvan omdat het schip een kattenrug had. Toen kreeg hij de opdracht een nieuwe schoener te tekenen in dezelfde sfeer.

Van Meer: "Het was zonde om dat ontwerp slechts één keer te gebruiken. Ik had er veel energie in gestoken. Dus heb ik een afgeleid, meer hanteerbaar ontwerp getekend, de Little Zaca. Ook dat is een merk geworden. Er zijn er tien van gebouwd." Momenteel wordt er een Zaca gebouwd in Estland.

Hij vervolgt: "Mijn hart ligt bij klassieke schepen, daar ben ik tenslotte mee opgegroeid. Maar klassiek ontwerpen betekent beslist niet voortborduren op hetgeen er al was. Je moet

het niet verwarren met conventioneel bouwen en vasthouden aan ouderwetse constructies en vormgeving. Ik heb iets met een bepaalde lijn en we bekijken

ieder schip met de nieuwste technieken in handen. Bovendien ga ik moderne ontwerpen niet uit de weg." Om die laatste stelling te onderstrepen laat Van Meer tekeningen zien van een strak, modern vaartuig, maar op dat project rust nog een embargo. "Diversiteit vind ik leuk", benadrukt hij.

Behalve op nieuwbouw richt zijn bureau zich ook op engineering en refits. Zo wordt bij SRF in Harlingen een tjalk verbouwd, onder regie van het bureau.

Relatie met de klant

De verscheidenheid blijkt eens te meer uit zijn portfolio, waar ook bijvoorbeeld het 49 meter aluminium motorjacht Nassima deel van uitmaakt. "Simpele, mooie lijnen zonder poespas", aldus Van Meer. Het ontwerp stond in 2015 op de shortlist van de Yacht & Aviation Design Award. Een mooi contrast is de klassieke schoener Wolfhound die net de Classic Boat Award 2017 heeft gewonnen, in de categorie

'Diversiteit vind ik leuk'

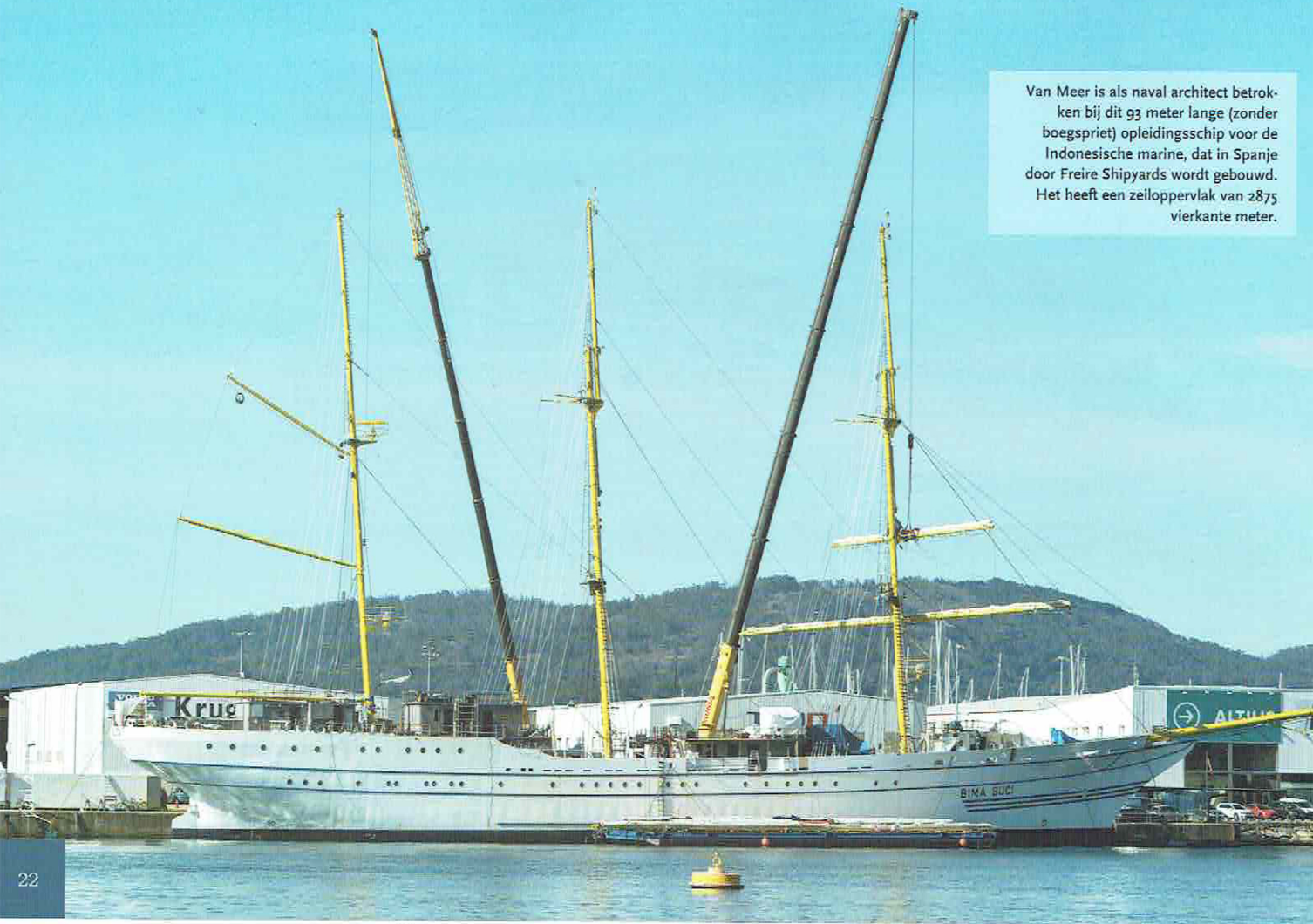

Olivier van Meer: "Mijn hart ligt bij klassiek".

De Goodvaer met zijn stuurhuis met rechtopstaande, rondlopende ramen was een ontwerp dat in de jaren 60 zijn tijd vooruit was.

Van Meer is als naval architect betrokken bij dit 93 meter lange (zonder boegspriet) opleidingschip voor de Indonesische marine, dat in Spanje door Freire Shipyards wordt gebouwd. Het heeft een zeiloppervlak van 2875 vierkante meter.

‘Spirit of Tradition over 40 ft’. Waar hij vroeger alles aanpakte, is Van Meer tegenwoordig selectiever en let hij erop of hij een goede ‘klik’ met de klant heeft. Nodig, omdat hij een intensieve, lange relatie aangaat, die zelfs jaren kan duren. “Ik vind het leuk om het hele traject te doen, van ontwerp en

bouwbegeleiding tot en met de proefvaart. Ontwerpen is het relatief gemakkelijke deel van het vak, maar omgaan met je opdrachtgever is een ander verhaal. Dat kan maar beter een prettige relatie zijn.” Het geldt bijvoorbeeld voor de opdrachtgever van de Spirit of Venice. Hij vond in Van Meer de juiste ontwerper om

zijn droom te verwezenlijken. De VMG werf in Enkhuizen bouwt de 73 voets klassieker momenteel af (zie ook Jachtbouw Nederland 2/2017).

Nieuwe Puffin 37

Bij VMG is ook een gloednieuwe Puffin 37 van stapel gelopen, gebouwd in composiet. De werf wil er een semi-custom lijn van maken, in meerdere maten. Van Meer: “Er bleef vraag naar de Puffin en daarom heb ik besloten het ontwerp tegen het licht te houden en het waar mogelijk aan te passen tot een eigentijds schip. Nieuwe lijnenplannen getekend en nieuwe materialen toegepast, waardoor een slanker, vlotter schip is ontstaan dat wel 20 procent lichter is geworden. De kuip is ruimer geworden en constructies zijn eenvoudiger; minder randjes en uitstulpingen, alles is strakker. Wel met behoud van de ‘ziel’ van het Puffin ontwerp, de klassieke lijn blijft bestaan.” Van Meer moderniseert ook de overige Puffin modellen en neemt nu de 47 onder handen.

"Mooie lijnen zonder poespas", zegt Van Meer over zijn Nassima ontwerp, een in 2012 door Acico Yachts in Enkhuizen gebouwd 49 meter jacht.

De door VMG gebouwde Puffin 37 is geheel gemoderniseerd. Foto VMG

Opleidingsschip

Deze zomer wordt een bijzonder project opgeleverd, waaraan Van Meer heeft meegewerkt. De 110 meter lange bark Bima Suci, een nieuw opleidingsschip voor de Indonesische marine. "Daar was een tender voor uitgeschreven", vertelt Van Meer, "de Spaanse Freire Shipyards in Vigo vroegen mij om ze te ondersteunen als naval architect." Verwonderlijk is dat niet, want Van Meer hield zich in het verleden al veelvuldig bezig met

dwarsgetuigde schepen, waaronder de cruiseschepen Star Flyer en Star Clipper.

Toekomst

Gevraagd naar zijn toekomstverwachting zegt Van Meer: "Jachtbouw wordt niet meer zoals het was. Je ziet dat het in de superjachten nog goed gaat, maar het middensegment is sterk teruggelopen. Het enige voordeel van zo'n crisis is dat het conservatisme wordt losgelaten. Nederland is een jachtbouwland met

veel specifieke kennis en ik hoop dat dit zo blijft. Voor alles wat niet de gebaande paden volgt, blijft een markt. Daarom zie ik de toekomst voor mijn bureau wel rooskleurig in. We hebben toch een andere benadering en klanten zoeken ons bewust op. Als ik ooit stop, staan mijn opvolgers klaar; dat zal een organisch proces zijn..."

www.oliviervanmeer.com

De 28 meter lange Zaca 80 Mandarine uit 2001, gebouwd door Hakvoort. Stalen romp en teakhouten opbouw.

